

KONGRE / TOPLANTI

1.ULUSAL SİLLE SEMPOZYUMU TANITIM YAZISI

*Hatice Sevde BAŞPINAR - Fatma Şayma BOYDAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencileri*

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Selçuklu Belediyesi ve Sille'yi Kalkındırma Ve Tanıştırma Derneği'nin ev sahipliğiyle düzenlenen I. Ulusal Sille Sempozyumu 26-27 Eylül 2013 tarihlerinde Konya- Selçuklu'da bulunan Anemon Otel'de gerçekleştirildi.

Açılış oturumu ile ilk 3 oturum 26 Eylül'de, 4.-7. Oturumular ile kapanış oturumu 27 Eylül'de gerçekleşen sempozyum, Anemon Otel Konferans Salonu'nda başladı.

I.Oturum 11.30'da Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Mehmet ŞEKER başkanlığında yapıldı. İlk olarak Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof.Dr.Güngör KARAUĞUZ "Erken Dönemde Sille" , konulu tebliğini sundu. Kalkolitik Çağ, Hitit Dönemi ve Geç Roma Dönemi'nin Sille çevresindeki önemli eser ve buluntularından bahsederek Küçük Gevele Dağında Prof. Dr. Ahmet Çaycı başkanlığında yürütülen çalışmanın Sille'nin tarihini daha da aydınlatıcı veriler sunacağına vurgu yapmıştır.

İkinci olarak Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mikâil BAYRAM "Selçuklular Döneminde Sille "konulu tebliğini sundu. Selçuklular Döneminde Sille'nin dini ve siyasi pozisyonundan, Anadolu Selçuklu Döneminde Anadolu'da bulunan hıristiyan beyliklerden, Maurezemus ve Kir Ailesinin Konya Ve Sille ile olan İrtibatları Dini ve siyasi pozisyonları vurgulandı.

Üçüncü olarak Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Kürşat KURTULGAN 'ın "Cumhuriyet Tarihinde Sille'de Mübadele" konulu tebliğini sundu. Cumhuriyet Öncesi Sonrası Ve Kurtuluş Savaşı Döneminde ortaya çıkan yararlı ve zararlı cemiyet ve kuruluşlarda bahseden KURTULGAN, Mübadele sonucu Sille'de oluşan göç dalgasını ve iskân politikasını istatistikî olarak bölgelere göre sundu.

14.30'da başlanan II. oturumu Emekli Öğretim Üyesi Prof.Dr. Mikail BAYRAM yönetti. İlk olarak Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Ahmet KOYUNCU "Sille'deki Değişimin Sosyolojik Boyutları" konulu tebliğini sundu. Değişimi;

hıristiyanlığın Sille'ye gelişi, Anadolu'nun Türkler tarafından fethi, Osmanlı son dönem krizleri, mübadele ve son dönem restorasyonu a başlıkları altında inceleyen KOYUNCU, mübadelenin Sille'ye olumsuz etkileri ve son dönemde

yapılan çalışmaların Sille Halkı'ndan çok dışarıdan gelen girişimcilere yaraması ve bu konuda halkın ihmal edildiğini vurguladı.

İkinci olarak Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Coğrafya Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hasan TAPUR "Sille'nin Coğrafi Özellikleri" konulu tebliğini sundu. Sillede bulunan kayaç çeşitleri, Sille Taşı ve işlenebilme Özellikleri, fay hattı yakınında oluşu, dağları, iklimi, dereleri, idari yapısı nüfus gelişimi ve yerleşim yeri ekonomik coğrafyası ve turizmi hakkında bilgi verdi.

Son olarak; Selçuk Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hüseyin DURAL " Sille Ve Çevresinin Florası Konulu" tebliğini sundu. Sille ve çevresinde bulunan bitki çeşitliliği ve zenginliğinden bahseden DURAL, Sille'nin etkilendiği iklim kuşaklarına binaen bulunduğu bitki karesinden bahsetti. Bölgeye özel bitkilerden, bu bitkilerle yapılan ticaretten ve erozyonun Sille Florası'nda sebep olduğu ağır tahribatı vurguladı.

Aynı gün saat 16.00 da başlayan III. oturum başkanlığını Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Saim ARITAN yaptı.

İlk olarak Selçuk Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Rahmi ERDEM "Sille'nin Kent Dokusu" konulu tebliğini sundu. 2004'ten itibaren Sille'de yapılan çalışmalar ve atılımlarda çalışmaların, kent dokusuna uygunluğu üzerine olumsuz ve olumlu eleştirilerini ve tavsiyelerini özetledi.

İkinci olarak Selçuk Üniversitesi Turizm Seyahat İşletmeciliği Bölüm Başkanı Doç Dr. Abdullah KARAMAN "Yeni Destinasyon Gerçeği Ve Sille Örneği" konulu tebliğini sundu. Tebliğinde KARAMAN bir turizm konseyimizin olmamasına vurgu yaparak destinasyonun tam olarak anlaşılabilmesi, Sille turizmi adına yerel halkın desteklenmesi, turistlerin daha uzun süre kalmalarını sağ-

layacak imkanların temin edilerek cazibe merkezi haline getirilmesi, yapılacak çalışmaların koruma değil yaşatma amaçlı olması, turizmle ilgili kararların sektör dışından verilmesi hatası, ve Ulusal Turizm Örgütü kurulmasının önemine değindi.

Son olarak Necmettin Erbakan Üniversitesi Beşeri Bilimler Fakültesi Edebiyat Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Aziz AYVA “ Sille Âşıklık Geleneği Ve Silleli Âşıklar” konulu tebliğini sundu. Konya’da Mevlevîliğin Âşık Edebiyatı’ndaki önemi, Silenin Sahip olduğu hususi önem, Sille’ de âşıklık geleneğinden gelen önemli aileler ve âşıklar, Silleli âşıklık geleneği ve oturakların düzeni, Âşıkların eserlerinin ana temaları ve bu konuyla ilgili kaynak kitaplardan bahsederek, Sille’nin bir kültür atlasının oluşturulması gerektiğini vurguladı.

Sempozyumun ilk günü akşamı Sille Konağı’nda, Geleneksel Sille Mutfağı’nı ihtiva eden akşam yemeğinin ardından Sille Mûsikîsi icra edildi.

Sempozyumun ikinci günü olan 27 Eylül 2013 Cuma günü saat 9.00’da gerçekleştirilip başkanlığını Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Remzi DURAN’ın oturum başkanlığında gerçekleştirilen dördüncü oturumda ilk olarak Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölüm Başkanı Prof. Dr.Osman ERAVŞAR “Sille’nin Su Mimarisi” konulunu tebliğini sundu. Konya ve Sille’nin tarihte hangi su kaynaklarına sahip olduğu, bu su kaynaklarının nerelerden beslendiğini, günümüzde var olanlar, yapılarını değiştirenler ve tarihe karışanlarının hangileri olduğunu, bu kaynaklarının Sille bünyesinde geçmişte hangi sosyal yapılarda kullanıldığı ve bunların kent içerisine dağılımı ve günümüzde yapılan restorasyonlar ve ihmaller konusunda araştırmalarını aktardı.

İkinci olarak Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Haşim KARPUZ “ Sille’nin Sivil Mimarisi” konulu tebliğini sundu. Tebliğinde Sille’deki yerleşimin kente dağılım şekli ve cephe anlayışı, evlerin sosyal ve kültürden aldığı; yapı ve malzeme, plan, tezyin, işlevsellik açısından kullanılan öğelere değindi. Sille’de bulunan kişilere ait evlerden karakteristik özellikleriyle bahsetti ve bağ evlerinin daha sade bir yapıya sahip olduğuna değindi.

Son olarak Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Ve Beşeri Bilimler Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Zekeriya ŞİMŞİR “ Sille’in Osmanlı Dönemi Dini Mimarisi” konulu tebliğini sundu. Sille’de tarihte bulunan cami ve mescitlerin sayısı ve bunların yetersiz oluşunu vurguladıktan sonra günümüzde ibadete açık olan yedi caminin topografya, yapı, plan, malzeme, unsurlar, yazı ve tezyin açısından inceleme ve açıklamasını sunum halinde fotoğraflarla ifade etti.

Aynı gün içinde verilen 30 dakikalık aranın ardından başlayan V. oturuma Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet ÖNKAL başkanlık etti.

Oturumun ilk tebliğini Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi Ve Sanatları Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mehmet AZİMLİ “Sille’li İlim Adamları” konusyla gerçekleştirdi. 19. yy.’da Sille’de bulunan Hacı Hafız Medresesi’nin kuruluşundan kapanışına kadar geçirdiği seksen yıllık süreçteki ilim adamlarının 80 yıllık sürecinden bahseden AZİMLİ, bu zatların kimler olduğu, medrese ‘de hangi görevle iştigal ettikleri ve hayatları hakkında kısa bilgiler vermiştir. Günümüzde eğlence mekânı olarak kullanılan medresenin bu halden kurtarılması ve en azından bir kitabe ile bir medrese olduğunun belirtilmesi gerektiğini vurguladı.

İkinci olarak Araştırmacı Yazar Ali IŞIK “Sille’nin Mezarlıkları “ konulu tebliğini sundu. Sille’de yer alan 6 adet mezarlığı kent içinde coğrafi yerleri, tarihleri, defne açık-kapalı olma özellikleri, mezar taşlarının özellikleri ve içerisinde med-

fun oları kişileri açı- sından inceledi. Mezar taşlarını malzeme biçim kadın ve erkek mezar başlıkları, taş tezyinatı ve yazılarından tafsilatıyla bahsetti. Ayrıca günümüzde mevcut olmayan Müslüman ve gayri Müslim mezarlarına da değindi. Mezarlıkların sadece bir defin yeri olmadığını, yaşanan dönemin sosyo- ekonomik ve kültürel açıdan deliller ihtiva ettiğini ve mezarlıkların koruma altına alınması gerektiğine dikkat çekti.

Sofra Düzeni ve Levazımı, Sofra Sergileri, El Yıkama Malzemeleri’nden bahsettikten sonra Sille’nin günlük ve özel günlerde veya özelliği olan kişilere yapılan

Üçüncü olarak Araştırmacı Yazar Nevin HALICI “ Sille Mutfağı ve Yemekleri” konulu tebliğiyle izleyenlere görsel bir ziyafet sundu. Sille Mutfağının Yapısı ve Tanzimi, Sille Ocaklarının özellikleri, Tandır, Maltız, Bievi (kiler),

yemekleri, Kekiğin önemi, Rum Yemekleri ve bu yemeklerin yöresel isimlerinden bahsetmiştir.

Son olarak Araştırmacı Yazar Aliye TÜZ YAŞAR “Sille Kıyafetleri” konu tebliğiyle kumaş işlemeciliği tarihini yad etmemize vesile oldu. Sillenin Günlük ve özel günlerde giyilen, kişinin yaşına veya cinsiyetine gören değişen kıyafetlerden ve bunlarla beraber kullanılan başlıklardan zengin bir görsel sunumla bahsetti. Sillenin kumaş sanatındaki işçiliğine dair nadide örneklerin fotoğraflarını sundu.

VI. Oturum Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet GÜRBİLEK’in başkanda 14.30 başladı. Oturumun ilk tebliği Selçuk Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Emine NAS’ın “Sille’de Toprak İşçiliği konulu tebliği idi. Günlük kullanım haricinde estetik açıdan da bir

sanat eseri halini alan toprak işçiliğinin en önemli malzeme kaynağı yörede bulunan alüvyonlu topraklar olduğundan bu toprak atölyelerine “Kâr-hane” adı verilmesinden bahsetti. Sille’de bilinen en eski

usta olan Yaşar Bulut’tan, çömlekçilikte kullanılan Sille Toprağı’nın genel özelliklerinden, ve künde olarak turnete girinceye kadar geçirdiği aşamalardan, turnette elle şekil verilip, kurutulduktan sonra talaş odunu yardımıyla ateşlenip pişirilen seramiklerin astarlama ve sırlanma aşamalarına değindikten sonra Sille’de Geleneksel Çömlekçiliğin sürekliliğinin kaybolma tehlikesine değinmiş, bunun önlenmesi için de Halk Sanatı, eğitim ve istihdam, yurt içi ve yurt dışı pazar sunumlarının önemi dikkati çekilmiştir.

İkinci olarak Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd.Doç.Dr. Meral AKAN “Sille Halıları” konulu tebliğini sundu. Tebliğ, görsel malzemeler eşliğinde Sille Halıları’nın renk ve motif açısından Konya Yöresinden farklılık arz ettiğini, hakim renk, form ve desenleri, Manzaralı Halıları, motiflerin özel isimleri, boyamada kullanılan bitkiler ve renkleri, standart ebatlarına değinilmiş, koleksiyonlarda bulunan nadide örnekler bilgileriyle sunulmuştur. Halıcılığın yeniden canlandığı vurgulanmış, ellerinde tarihi özelliklere sahip halı bulunan kişilerin bunları araştırmacılarla paylaşmaya yanaşmadığı eleştirisinde bulunulmuştur. Bu sanatın canlandırılması için küçük minyatür örnekler üretilmelidir tezi savunulmuştur.

Üçüncü olarak Fotoğraf Sanatçısı Reha BİLİR “Sille’de Gelişen Sanat Haya-

ti” konulu tebliğini sundu. Bir Sille’li olmamasına karşın Sille’nin tanınmasına fotoğrafları ile katkıda bulunan BİLİR, kentte “Sille Sanat Sarayı” topluluğunu kurmuş ve düzenlenen sergilerle hem Silleyi tanıtmış, hem de yurt dışından Fotoğraf Sanatçılarının Sille’ye gelmelerine vesile olmuştur. Bunlardan biri de Selçuklu Belediyesi ile işbirliğiyle düzenlenen “3.Sille Ulusal Çağrılı Fotoğraf Yarışması”dır. Kendisi Bu faaliyetler ve sergiler esnasında karşılaştığı güçlükler ve elde ettikleri güzel neticeleri vurgulamıştır.

Son olarak Araştırmacı Yazar Hasan Basri SAYI “Sille’de Müslim Gayrimüslim Yaşamına yönelik Tespitler” konulu bildirimini sundu. Sille’de Müslüman ve gayrimüslim toplumun bir ahenk içinde yaşadığından bahseden SAYI, inanışları nedeniyle birbirinden farklı ve kültürel açıdan beraber yaptıkları sosyal ve kültürel işlere değindi. Müslümanın üzümü pekmez, hristiyanın ise şarap yapmasını bunu en çarpıcı örneği olarak sundu. Rum Halkın zengin ve gösterişli evlerde yaşayan hayatı olduğundan, her iki topluluğun bir diğersinin kutsal günlerine saygı gösterdiğinden bahsetti. Bu ahenge rağmen gayri müslimlerle müslümanlar arasında evlilik olmadığı dikkate şayan görülmüştür.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Ve Beşeri Bilimler Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Başkanı Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI yönetimindeki VII. otu-

rum Selçuklu Belediye Başkan Yardımcısı Hayrettin YALINIZ’ın “Gelişen Sille’nin Öyküsü” konulu tebliğ ile başladı. Sille’de Selçuklu Belediyesi icraatlarını üç ana döneme ayıran YALINIZ, bu dönemleri tek tek yapılan çalışmaları ile ifade etmiş ve yapılacak olan-

ları da ayrı bir maddede sunmuştur. Ayrıca Sille’ye restorasyon ve kültür yayınlarında emeği geçen akademisyen ve şahıslara da değinmiştir.

İkinci olarak Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç Dr. Barış SARIKÖSE “Osmanlı Döneminde Sille” konulu tebliğini sundu. Osmanlı dönemine 19. yy.’da Sille’de müslim-gayrimüslim oranlarına mübadelenin etkilerine vurgu yapılmış, o dönemde resmi evrak ve kayıtların incelenerek tespit edildiği müslim-gayrimüslim eserlerden, tarım, sanat, ticaret ve ekonomisine dair değerlendirmelerde bulunmuştur.

Üçüncü olarak “2006 Yılı Sille Paganiya Kompleksi Kazı Çalışmaları” konulu bildiriyle Arkeolog Ve Konya Müzeler Müdürlüğü Yusuf BENLİ sundu. Görsel malzemelerle tebliğinin destekleyen BENLİ, yapılan temizleme ve restorasyon çalışmalarından bahsetti. Paganiya Bölgesinin plan tiplerine kısaca değindi. Sunumla anlatılan tebliğde çıkarılan parça ve sikkelere, tahrip olmuş fresk

ikonalara, bölgenin mezar geleneğine değindi. Bulunan İki adet cesedin birinin yanmış diğeri sağlam olduğundan, sağlam olan bebek cesedinin müzede muhafaza edildiğinden bahsetti. Sille’de Turistik gezi amaçlı yapılan ziyaretlerde tarihi alanların tahrip olamadan ziyaret edilebilmesi için alınması gereken önlemlere vurgu yaptı.

Son olarak Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Ali KAPAR “Sille’nin Gelenek Ve Göreneklere” konulu tebliğlerini sundu. Gelenek ve Göreneklere: Komşuluk İlişkileri, Düğün Merasimi, Doğum, Cenaze ve Taziye, Hidrellez ve Gereğiler gibi geleneklere vurgu yaparak Sille halkının bu gelenekleri yaşatmadaki titizlik ve bağlılığına değinmiş ve bu geleneklerin toplumdaki nizam ve disipline katkısı vurgulanmıştır.

Başkanlığını Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Ve Beşeri Bilimler Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Başkanı Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI’nın yaptığı kapanış ve değerlendirme oturumuyla sempozyum sona erdi. Bu oturumda; Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet GÜRBİLEK, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Saim ARITAN yaptı. Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Ali KAPAR iki gün devam eden oturumu değerlendirdiler.

Sempozyumun devam ettiği iki gün boyunca Anemon oteli teşhir salonunda “Sille Fotoğraf Sergisi” gerçekleştirildi.

8 Eylül 2013 Cumartesi günü Sille ve çevresine düzenlenen bir gezi ile önce Sille Yöresi civarında bulunan Tarihi Kiliseler gezildi. 2013 yılı yazında başlatılan Küçük Gevele (Takkeli) Dağı’nda sürdürülen kazı çalışmaları ziyaret edildi. Öğle ikramının ardından Sille eşrafına ait geleneklerden olan “Gavinna”, Sille Pekmezi ikramı, Sille Yöresinde katılımcılara sunuldu. Son Olarak Sille’ye gidildi ve buradaki tarihi ve turistik yerler gezildi. Yaşar Usta’nın Çömlek Dükkanı’nda atölye çalışması yapıldı ve Mum Evi gezildi. Akşam üstü Geleneksel Sille Tirit’i ve Gül Şerbeti İkrâm edildi. Yemekten sonra Hüsnü Kılınçaslan, Halil İbrahim Erdönmez ve Musa Çeliktaş’ın katılımıyla yapılan Sille Kültürüyle ilgili sohbet ile sempozyum sona erdi.

Sempozyumun seyri esnasında N.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencileri Fatma Şeyma Boydak, Ayşe Okutan, Hacer Yadiğar, Mümine Kütük, Hatice Sevde Başpınar ve Nurcan Bahargülü katkı sağlamışlardır.